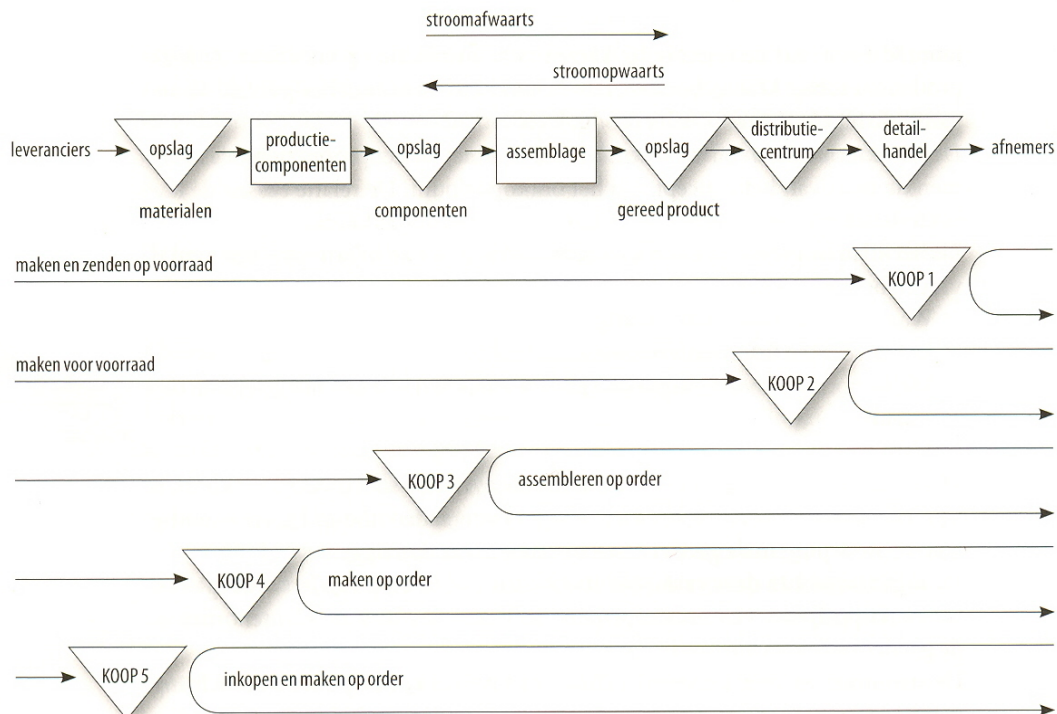

Hoofdstuk 5

Flexibiliteit

Figuur 5.1 Klantenorderontkoppelpunten (KOOP)

Figuur 5.1 Klantenorderontkoppelpunten (KOOP)

Voorbeeld

Ter illustratie van de vijf ontkoppelpunten zijn hier enkele voorbeelden opgenomen.

- **Ontkoppelpunt 1. Maken en zenden op voorraad**

De afnemers wensen een zeer korte levertijd. Om dit waar te kunnen maken produceert de organisatie op voorraad en zorgt men er in de keten voor dat de goederen zo dicht mogelijk bij de consument beschikbaar zijn. Denk aan melk. Als u naar de winkel gaat, verwacht u dat het product direct beschikbaar is.

- **Ontkoppelpunt 2. Maken voor voorraad**

De organisatie produceert en legt de producten op voorraad. Het betreft dan veelal standaardproducten. Wanneer er vraag naar de producten optreedt, levert de organisatie uit voorraad. Ter illustratie: Als u een nieuwe koelkast koopt, neemt u in het algemeen niet gelijk de koelkast uit de winkel mee. De koelkast wordt een paar dagen later geleverd vanuit een centraal magazijn (bij een grote winkelketen) of via de groothandel.

- **Ontkoppelpunt 3. Assembleren op order**

De organisatie houdt de componenten van het product op voorraad en assembleert deze op afnemerspecificatie. Voorbeelden hiervan zijn computersystemen en medische apparatuur. Ook vergelijkbaar is de papierindustrie, waar de halffabrikaten op voorraad liggen en er pas op maat gesneden wordt als de specificatie van de afnemer binnen is.

Bij dit ontkoppelpunt zijn de ontwikkeling van het product en de ontwikkeling van het assemblageproces van belang (modulair ontwerpen en een hoge standaardisatie van materialen, gereedschappen en overige hulpmiddelen zoals containers, tanks).

- **Ontkoppelpunt 4. Maken op order**

De organisatie heeft grondstoffen en materialen op voorraad en produceert op afnemerspecificatie. Voorbeelden hiervan zijn te vinden in de meubelindustrie en bij grafisch drukwerk.

- **Ontkoppelpunt 5. Inkopen en maken op order**

De productie heeft veelal een projectmatig karakter. Voorbeelden zijn scheepsbouw, woningbouw, vliegtuigbouw, enzovoort.

Open vragen

1. Hoe kan Schmidt-Metalco in het productontwerp productflexibiliteit bereiken?
2. Wat zijn de kenmerken van het klantorderontkoppelpunt?

Antwoorden op open vragen

- 1 Mogelijkheden zijn:
 - ontwerp productfamilies (die modulair opgebouwd zijn);
 - ontwerp producten waarbij de bewerkingstijden in de opeenvolgende stappen in het proces gelijk zijn;
 - maak gebruik van bestaande materialen en componenten;
 - gebruik zo min mogelijk onderdelen met lange levertijden;
 - pas zoveel mogelijke componenten en materialen toe waarvoor alternatieve leveranciers bestaan;
 - stem de product-maatvoering af op het vervoer;
 - gebruik zoveel mogelijk bestaande gereedschappen.
- 2 Het KOOP is een belangrijke factor bij het structureren van logistieke activiteiten:
 - het scheidt de door orders gestuurde activiteiten van de door voorspelling gestuurde activiteiten;
 - het is de plaats waar 'onafhankelijke vraag' overgaat in 'afhankelijke vraag';

- het KOOP valt meestal samen met het laatste grote voorraadopunt in de goederenstroom;
- het creëert een mate van vrijheid om de zogenoemde bovenstroomse activiteiten onafhankelijk van onregelmatigheden in de vraag te optimaliseren;
- het scheidt twee gebieden waar de besluitvorming binnen de onderneming sterk verschilt:
 - stroomopwaarts in de richting van de leveranciers ten opzichte van het ontkoppelpunt is het risico van investeringen in voorraden dominant;
 - stroomafwaarts in de richting van de afnemers is het risico van gemiste orders dominant. De stroomopwaartse activiteiten zijn op planning gebaseerd, de stroomafwaartse activiteiten zijn op orders gebaseerd, dus klantgericht. De belangrijkste beslissingen betreffen respectievelijk de acceptatie van plannen en de acceptatie van orders.